

عنوان مقاله:

تلاقی بلاغت و اخلاق در آسیب‌رساندن به متن، با محوریت قطعات دیوان انوری

محل انتشار:

کنگره بین‌المللی زبان و ادبیات (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

محمدجواد عرفانی بیضایی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، مرکز مشهد

علی اکبر برسرآمد - دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، مرکز مشهد

خلاصه مقاله:

اخلاق، تشخیص فضیلتها و نیل بهسوی آنها و تشخیص رذیلتها و پرهیز یا رها شدن از آنها است. هر آنچه را در راستای این دو امر باشد، اخلاق مینامند. از سویی، بلاغت، رسایی زبان است که در نتیجه رعایت قواعد و قوانین مجموعه ای از علوم بدیع، معانی و بیان حاصل می شود. رعایت اقتضای حال مخاطب در علم معانی، به عنوان بخشی از بلاغت، وجوهی دارد که رعایت موازین اخلاقی-فرهنگی که نزد مخاطب محترم است، از اجزای آن است. انوری ابیوردی شاعر قرن ششم هجری بوده کهسرودن شعر در قالبهای مختلف را تجربه کرده است. با اینحال، انوری را بیشتر بهواسطه قصاید او که موضوع اغلب آنهامدح است، میشناسند. اگرچه قوت شاعری انوری، زبانزد منتقدان است، اما عدم رعایت مرزها و ورود شاعر به تابوها، از دو طریق به اشعار وی صدمه رسانده است: نخست آنکه مخاطبان را نسبت به متن رویگردان می کند و دیگر آنکه مصحح متن راناچار به دستکاری در متن اصلی و حذف پارهای از آن میکند. این نقطه‌های است که اصول بلاغت و موازین اخلاق تلاقی داشته، با موضعی مشترک بر علیه متن عمل میکنند. مطالعه، شناخت و معرفی این نقطه تلاقی دریچه‌های تازه بر روی مطالعه متون ادبی خواهد گشود

کلمات کلیدی:

اخلاق، بلاغت، اقتضای حال، انوری، قطعات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/581689>

